

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
MIȘCOARA, I, Piața Erăstianu No. 2
 Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per 934-1938
 Trib. Timișoara.
 Redactor resp. **Dr. VARNAY ELEMÉR**

Negyedév után

Chamberlain most tartott beszédében beszárrol, hogy mi történt szeptember harmadikán, amikor bekövetkezett a hadüzenet. A beszéddel akarunk most foglalkozni, csak az ominózus dátummal, amelyet az angol miniszterelnök visszasszököttent az eszünkbe. Chamberlain harmadikán történt a hadüzenet és az üszöbön van már december harmadika. Három nap és nemsokára negyedéve lesz, megkezdődött az angol, francia-német háború. Azután megint három hónap — hiszen ugyancsak az idő — és majd fél éve tart a háború. Példáértől milyen messze vagyunk még. Megállapíthatjuk, hogy még a kezdet kezdetén vagyunk. Ott néznek merőn farkasszemmel Siegfried és a Maginot-vonalak, azokat csak akkor ismét meg gondolni is istenkísértés. A háború tehát hosszú lesz. Olyan hosszú, hogy még azt sem tudjuk elképzelni, mikor kezdek igazában. Ma már nem számolgatunk gyereken, mint az elmúlt viadalban, hogy majd lesz, ha lehullanak az első falevelek. Bizony, már lehullottak a levelek a fáról, őszt kezdte, sőt télre elkövetkezik a tavasz, de aztán, akkor sem leszünk még okosabbak a háborúnak a tartamában.

Valahogy úgy látjuk, hogy nemcsak mi az évközi emberek vagyunk dilemmában a kérdést illetően, hanem még azok is, akik a helyükön a legilletékesebben ítélni lehet. Eppen a multkoriban olvashattuk, hogy bizonyos offenzíva nem fog megindulni még az 1940. év őszén. Lehetőség az is, hogy csak 1941. tavaszán. Azt halljuk, hogy a háború négy évig fog tartani, hogy el fog húzódni nyolc évig, sőt egy évig. Öt évig jelentés szerint Anglia husz évre óhajtatékóni nyersanyagot. Hát bizony mindezek az nyilvánvalóságok nem sok reménnyel kecselnek bennünket az iránt, hogy rövidesen elvégződjék az egymással szembenálló ellenfelek között. Tehát a döntő összecsapás és hogy mikor fog megtörténni, azt ugylátszik senki sem tudja. Sem a politikusok, sem a bölcs hadvezérek. Azonban valamit mégis tudunk. Hogy jölemincsen is még igazi angol, francia-német háború, a legszörnyűsebb háború már világra megkezdődött.

Megkezdődött az anyagok viadala, amely nem mentesül a földgolyó egyetlen rejtékéből sem. Megkezdődött egy kivétel nélküli, elszévesedési folyamat, amelynek nem találjuk másmilyen időben sem, hiába forgatjuk végig a történelem lapjait. Semleges államok nincsenek. Megkezdődött a bellum omnium contra omnes, — akár akarjuk, akár nem. Állt a nemzetközi forgalom, a nemzetközi kereskedelem, vagy ha van is némi nyugalom, az már csak árnyéka a régi, egészséges anyageserének. A háború az embernek izenként kötnek le minden szabadát, tisztára olyan a helyzet. A tengerek öszárlott forgalma lassanként ugyszólván megszűnt. Ismét az emberi szervezet példájához kell hasonlítanunk. Mintha csak lekötnék a vére-

Ellenben napról-napra sülyednek a mindent felváltó őrvényekbe óriási értékek. Válogatás nélkül sülyednek el az angol, francia, német, svéd, orosz, olasz, japán, mindennemű nemzetek hajói, amelyeknek felépítése milliárdokba és milliárdokba került, bennük az áruk sokfélesége, amelyek mind úgy kellenek, mint a falat kenyér. Csak úgy röpködnek a számok. Öt ezer tonna, tízezer tonna, húszezer tonna. Vajjon elgondoltuk-e már, hány és hány ezer ember munkájára, erőfeszítésére áll e nagy számok mögött? A háború, amelyet olyan nagy anyagi áldozattal felépítettek, a termények, amelyeket messzi földön termeltek, az áruk, amelyek annyit kézen mentek keresztül a gyárakban, míg elkészültek?

Széleskörű munkatervet adott Tatarescu miniszterelnök

Az ország gazdasági és társadalmi újjászervezésének alapjait rakta le a keddi beszéd

Tatarescu Gheorghe királyi tanácsos miniszterelnök kedden este fél 7 órakor a bucurestii stúdióban rádióbeszédben ismertette kormányprogramját és a beszédet az ország mindhárom rádióadóállomása közvetítette. A miniszterelnök a következőket mondta:

— Öfelsege a király megbízásából megalakított kormányomat olyan időkben, ami az utóbbi történelmi időszakok között a legnehezebbeknek bizonyultak. Az ország türelmetlenül várja az új kormány megnyilatkozását és ezért szükségesnek tartom, hogy felvilágosításokkal szolgáljak mindazokról a nehézségekről, amelyekkel küzdünk és mindazokról a problémákról, melyek megoldásáért dolgozni akarunk. Világosan és őszintén fogok beszélni. A mostani nehézségek általánosan ismertek. Hónapok óta Európa nagy népei hadban állanak egymással szemben, de nemcsak számukra, hanem valamennyi európai állam számára, főleg gazdasági téren rendellenes helyzet állott elő. Ebben a háboruban

Románia leszögezte magatartását és ez: a semlegesség.

Románia csak a saját céljaiért ragadhat fegyvert, tehát most és a jövőben semleges. De a semlegességet védeni kell és a védelemre elsősorban helyén álló hadsereg szükséges, másrészt pedig a nép lelki felkészültsége. Kormányunk egyik főfeladatát képezi, hogy mindkét irányban elkövessünk minden fölünk telhetőt. Az ország minden lakosától

az idők olyan áldozatot követelnek, amelyekre a nagy háború óta nem volt példa.

Milliódokra van szükségünk és az állampolgá-

A sürgősen elintézendő problémák

— Programba vettük a román élet szükségleteinek tervszerű kiépítését. Vannak kérdések, amelyek gyors megoldást igényelnek és vannak problémák, amelyek hosszú kiépítési tervvel valószínűsíthetőek csak meg. A mai minisztertanács a szükségesnek látott intézkedéseket meghozta és ezek: a közrend fenntartása, a törvények feletti örködés, minden kényszermunka megszüntetése, a közigazgatási rendkívüli költségvetések felülvizsgálata, a behívottak családtagjainak rendszeres támogatása. Az állami erőkkel ingyen fát fognak a behívottak családtagjai között kiosztani. Siettetjük a hadseregnek felszerelését

Mennyi munka, mennyi vagyon, mennyi érték? És pillanatok alatt elnyel mindent a tenger. Vajjon hogyan lehet pótolni ezt a temérdek veszteséget? S érdemes-e egyáltalán pótolni, mikor minden megint csak a megsemmisülés veszélyének van kitéve.

Borzaszt ez a gazdasági háború, amely ha soká tart, azzal fenyeget, hogy elpusztulja a termelés minden értékét. És borzaszt, ez a háború

roknak adók és egyéb szolgáltatások alapján meg kell hozni a megfelelő áldozatokat, hogy minden nehézséget kiküszöbölhessünk.

— Közismertek azok a gazdasági zavarok, amelyek a háború nyomán mindenütt felléptek és amelyek alatt iparunk szenved. A szükséges nyersanyagokat, félgyártmányokat egyre nehezebb feltételek mellett és egyre magasabb áron tudjuk csak megszerezni. Ehhez járul a spekuláció tendenciája, amely megnehezíti azoknak a helyzetét, akik amugy is kemény küzdelemben állanak. Ezenkívül a katonai gyakorlatra való behívás tízezrekre menő munkaerőt von el, az állatrendszerváltás a földművelést nehezíti meg és az eddig gondosan művelt területek parlagon, bevetetlenül maradnak. Szinte fatális nehézségeknek lehet ezeket mondani, mégis fel fogjuk venni a harcot a súlyos helyzet leküzdésére. Gazdasági téren

tovább kell építeni az ország megszilárdításának programját és a beruházások nagy tervét véghezvisszük.

Az ipar ma ugyszólván belföldre van utalva és elvágva a külföldi beszerzési forrásoktól, az előtt a veszély előtt áll, hogy szervezeten belül megbomlik. Minden területen a termelőerők csökkenése tapasztalható, ime tehát ez az a helyzet, melyet néhány vonásban őszintén akartam feltárni. Még vagyunk azonban győződve, hogy a kormány hatalmában áll felilemelkedni a nehézségeken és mindenkinek tudomására szolgálnak, hogy

sem a nehézségek, sem a fenyegetések nem gátolnak bennünket a kitűzött úton

és a román nép felül fog emelkedni szükségletein és leküzdözi a nehéz idöket.

azáltal, hogy megszervezzük magánvállalatok számára juttatandó megrendeléseket. Az árelfenntérési törvényt szigorúan fogjuk végrehajtani és

további intézkedéseket teszünk a gazdasági egyensúly helyreállítása végett,

hogy a megélhetés további drágulásának elejét vegyük. Rendelkezésre bocsátjuk a nemzeti termelőeszközöket a hadfelszerelés gyorsítása céljából. Mélyíteni akarjuk a nemzeti érzést. Általános irányelvek maradnak azok, amelyek az 1938. február 24-i alkotmány lefektetett és tervbe vettük a Nemzeti Újjászületés Frontjának

kihatásaiban, amely éppen olyan vak a semlegesekkel, szövetségessel, apával, fiúval, testvérel szemben, mint az orkánban elharapózó tüzező, amely pernyévé hamvaszt minden fűszálnyi életet. A Maginot- és Siegfried-vonalak még érintetlenek. De egy negyedév perspektívájából már láthatjuk ennek az álló háborúnak a következményeit, amelyek rettenetes romlást hoznak az egész világra. (Flaneur.)

további kiépítését. Tiszteletben tartjuk a politikai szabadságjogokat és

nem korlátozzuk az öntudatos, nyilvános kritikát.

Nem akadályozzuk meg a szólásszabadságot, csak a közrend háborítói ellen fogjuk megtenni

A kidolgozott részletes munkaterv

— Az új kormány a jelenlegi helyzetben az 1938. február 24-iki alkotmányhoz híven az ország megújítását és megszilárdítását tűzte ki célul. Fő feladata az, hogy ügyeljen a nemzeti vagyonra és nemzeti, társadalmi és népi feladatokat kíván követni. Nemzeti lesz a célkitűzések, társadalmiak az eszközök és technikai a módszerek tekintetében. Főbb irányelveit pontokban dolgoztuk ki és ezek a következők:

1. Az állami egységre vonatkozó törvények alkalmazása.

2. A semlegesség fenntartása a nemzetközi viszolygók között.

3. Előkelő munkásszervezet létesítése.

4. A román elem felemelése.

5. A nem benaszított zsidóság kivándorlásának elősegítése.

6. A népkisebbségi jogok tökéletes egyenlősítése. Ebben a tekintetben népkisebbségi törvényt fogunk hozni.

7. Az ország határain kívül élő románok azonos bánásmódban részesüljön, mint a mi népi kisebbségeink.

8. Valamennyi közigazgatási szerv átszervezése és a közigazgatás egyszerűsítése.

9. Új tisztviselői statutum és a fizetések összehangolása. Minden közigazgatási hivatal tartozik évi jelentést tenni.

10. Társadalmi összhang kiépítése.

11. A kisipar és kiskereskedelem megerősítése.

12. A kisbirtokos osztály helyzetének megjavítása, többek között telepítések útján.

13. A közegészségügyi szervezetnek különösen a falvakban való megerősítése. A kötelező munkásbiztosítás kiterjesztése.

14. A céh szervezetek további kiépítése.

15. A közigazgatásba a legszigorubb erkölcsi elvek alkalmazása.

16. Az ipari teljesítmény tökéletes kihasználása. Evégből öt éves racionalizálási tervet dolgozunk ki az ország kincseinek kihasználására és feldolgozására. Különös tekintettel leszünk a falusi lakosság gazdasági nevelésére és ezért minden faluban gazdasági szakoktató fog működni. E tekintetben különösen a papokra és a tanítókra számítunk.

17. Az ipari növények belföldi termelését fokozni akarjuk és ennek alapján a kender, gyapot, len és textilnövények bevetését a maximális ösztönzésben részesítjük.

18. Pénzügyi politikánk tervszerűsége épül fel és ezért öt éven át olyan beruházásokat kívánunk hozni, amelyek a megfelelő produktivitást eredményezik. Nemzeti pénzünket minden körülmények között megvédjük és annak színvonalát megtartjuk.

19. Biztosítani fogjuk a csendet és nyugalmat. Az egyházak anyagi és erkölcsi megerősítését kívánjuk szolgálni.

20. Kedvező előfeltételeket fogunk biztosítani a román kultúra számára.

21. Megszervezzük a kisiparos társadalmat és a munkásosztályt. A munkásosztály életszínvonalának emelése nem ideológiai, hanem egyszerű technikai kérdés.

22. Az ifjúság problémáját, annak az elvnek a figyelembe vételével rendezzük, hogy az szigorúan a nemzeti eszme megvalósítását szolgálja és a nemzeti fegyelem mintaképe legyen.

EGYSÉGES ORSZÁG ÉS NEMZETI SZOLIDARITÁS

Ime ez a programunk. Tekintettel lesz az államélet minden ágára, a szociális igazságokra és azokra a törekvésekre, amelyek szemünk előtt fejlődtek ki. Ki akarunk küszöbölni a termelés rendjéből mindent, ami meddő és terméketlen, mert meggyőződésünk szerint nem annyira a felosztást kell megjavítani, mint a termelés fokozni. A termelés és a munkafeltételek megjavítása emelni fogja az állampolgárok megélhetési színvonalát.

A kormány nem akar pihenést addig, amíg ezt a programot meg nem valósítja.

Ugyanezért megvédjük a belső békét és megvédjük a békét az ország határain. Mellettem van az ország támogatása és mellettem vannak kiváló munkatársaim. Fegyverszünetet kérünk minden szenvedéllyel szemben, a lelkeknek várniuk kell és a szenvedélyek el fognak múlni. Hadseregünk férfiasan várakozik minden eshetőségre és ennek az elhatározásnak ki- fejezése kíván lenni a kormány.

Minden hálnak és elismerésünk az a hadseregé,

a szükséges lépéseket. Kormányozni és közigazgatni fogunk. Reformjaink a régi és társadalmi szervezetek segítségével fognak megvalósulni és széles munkatervünk van az ország újjászervezését illetően. Ebben a tekintetben tervet dolgoztunk ki, amelyet szükségesnek tartok a nyilvánosság elé terjeszteni.

amely, ha visszatér, a román ösztömködés és szolidaritás frontját fogja megalkotni. A munkához fejlődünk fel és

a szent egyesülés jelszava alatt a király felséges személye körül csoportosulunk.

Ma inkább, mint bármikor. Ez a legfelsőbb parancs, amelyet a történelmi időkben teljesíteni kell. Példás szolidaritást, példás megértést és munkát kell teljesíteni. Valamennyiünket el kell töltenie a nemzeti nemességnek a szelleme és az önfenntartás, a megmaradás elszántsága. Tudom, hogy az ország megérti ezt a célt és

a társadalmi fegyelem győzelmes marad minden veszéllyel szemben bárholnan jönne is az.

A nemzeti együttérzés ledönthetetlen falat fog építeni a bomlasztó tendenciákkal szemben. Mindenütt meg kell nyilvánulnia az áldozatkészségnek és az

Oroszország felmondotta az orosz- finn megnemléltamadó egyezményt

Molotov kijelentette a moszkvai finn követnek, hogy Finnország tervszerűen megsértette az egyezményt

Moszkvából jelentik: Molotov külügyi népbiztos kedden átnyújtotta a moszkvai finn követnek hétfői finn jegyzékre adott választ. Ebben a válaszban kijelentette, hogy a szovjetorszag kormány tartja magára nézve kötelezőnek a két ország közötti támadást kizáró egyezmény záradékait, azokat Finnország tervszerűen megsértette.

Finn ágyuk több szovjetgépet lelőttek

Leningrádból jelentik: (Rador.) A Tass iroda közli, hogy Finnország provokálása mély felháborodást váltott ki a leningrádi „Lenin mechanikai gyár” munkásai és tisztviselői körében. Az üzem alkalmazottai az alábbi határozatot hozták: „Helyesljük az orosz kormány jegyzékét, amelyet Finnország-hoz intézett és kérjük, hogy a legerélyesebben járjanak el a provokálóval szemben. Kormányunk első felhívására készen vagyunk a haza védelmére”.

Egyébként valamennyi orosz lap hasonló hangnemben ír Oroszország magatartásáról.

Moszkvából jelentik: (Dunaposta.) Koskinen finn követ keddre virradó éjszaka átnyújtotta a külügyi népbiztoságon a finn kormány válaszigyzékét.

Mannerheim tábornok, a finn védelmi tanács elnöke, aki Kareliából való visszakerése után a lapok útján értesült a Szovjet által a finn csapatoknak tulajdonított incidensről, a következőket jelentette ki:

— A határ mentén csupán tábori tüzérsgéget helyeztünk el a szovjet határtól mintegy 25 kilométernyi távolságra. Nehéz tüzérsgéink mintegy 50 kilométernyi távolságra áll a határtól. Arról nem is beszélünk — fejezte be nyilatkozatát a tábornagy — hogy a finn csapatok vasárnap délután, amikor az állítólagos incidens történt volna, a szabad ég alatt rendezett vallási ünnepségen vettek részt.

Berlinből jelentik: (Radiopress.) A német fővárosban is feszült érdeklődéssel kísérik az ismét kiéleződött szovjet-finn viszony alakulását. Hangoztatják, hogy Németországot nem érdekli közelebbről ez a vita, de szeretnék, ha a két ország között békés összhangot sikerülne létrehozni. A Deutsche Allgemeine Zeitung azt írja, hogy az utóbbi időben a karéliei határon több ízben fordultak elő határösszetűzések, sőt a szovjet felderítő gépek mind többet végeztek felderítő repüléseket a finn területek felett és ezek során

a finn légharító ágyuk több szovjet gépet le is lőttek.

Londonból jelentik: (Radiopress.) Az angol sajtót leplezetlen aggodalommal figyeli a finnorszag viszony kiélezését. Egyesek ugylátszik, hogy a szovjet a katonai intézkedésekkel Finnorszag gazdasági ellenállását akarja letörni. A Daily Telegraph szerint a Szovjet közölte Berlinben, hogy

Csak a
GRAND HOTEL

LAFAYETTE-ben lakjon Bucuresti
Központi tekvés. Komfort. Olcsó. Ott
Calea Victoriei No. 11. - Telefon 3-1

együttértés szellemének. A társadalomnak kell működni és kiegészíteni kell a hadsereget.

— A román nőkhöz fordulok, akik a múlt mélyen dolgozva példát adnak a nemzetnek a jövőjéért. Hiszem azt, hogy az egység kövacs szág átérzi a súlyos felelősséget és ugyanolyan remény érzését táplálja. Hiszem azt, hogy a ellenálló képesség megőrzi azt az örökséget lyet a múlt nemzedék reá hagyott és történet szántsággal mindenre kész áldozatossággal közik a király mellett.

— Eljen II. Carol király Őfelsége! Egés

A miniszterelnök beszéde után a királyh játszott a stúdió zenekara.

feltétlenül számít Németországra Finn szággal szemben.

Halifax lord angol külügyminiszter ked hallgatáson fogadta Maisky londoni szovjetn vetet, akivel közölte azt a reményét, hogy a orosz viszályt

sikerül békésen megoldani.

Maisky nagykövet azt felelte, hogy a hely vbábi alakulása a finn kormány magatar függ. Szerinte a finnek provokáló magatart nusanak.

Egyik zürichi lap érdekes hírt kapott kiből. E szerint a szovjet rádióállomások m sárnap délben 1 órakor részleteket közöltek — orosz határidensről, amely a megállap szerint csak délután félháromkor történt.

A slágerek slágere csütörtökön a

SCALABAN

Egy Tourjansky világfilm!

A bucarestii ARO-mozgó hatalmas film je!

A kormányzó
(Drapelul)

Főszerepekben:

Willy Birgel

és **Brigitte Horney**
Legfrissebb heti szenzációkban bővelkő dó jurnál.

Szerdán utóljára **EGGERT MÄRTHA**

A pacsirta

Tavasszal indul meg az általános támadás Anglia ellen

Német pergőtűzes támadás volt a nyugati fronton Füstfejlesztő gránátokkal árasztották el a francia állásokat

Londonból jelentik: A Sunday Dispatch tekint az angol lap behatóan foglalkozik a németek legújabb háborús terveivel. A lap megállapítja, hogy az elmúlt hét folyamán, amikor köztudomásosan Hitler kancellár tanácskozára hívta össze a német kar tagjait, állapították meg az aztán kezdődő háborús tervet. E szerint már a közeljövőben a legnagyobb offenzíva kezdődik a nyugati fronton. A Sunday Dispatch úgy tudja, hogy a kiinduló terv értelmében a németek a következő támadást bonyolítják le:

Az új tavasz folyamán nagyszabású légi támadás a megerősített angol városok ellen és Nagy-Britannia partjai mentén; mostantól kezdve egész a tavasz beálltáig kisebb felderítő repülőgépek az Anglia felett, azzal a céllal, hogy „a lakosság elterjedését kifizárasszák”, a tengerpartok és aknamezők fokozása a brit, valamint a semleges flotta ellen, a semlegesek megfélemlítése, abból a célból, hogy az Angliával fennálló kereskedelmi kapcsolatokat megszüntessék. Az angol lap azzal fejezi be, hogy Napoleon álmát akarják megvalósítani: Nagy-Britanniát elszigetelni és kiéhezteni.

NÉMET GYALOGSÁG ROHAMA FRANCIA ÁLLÁSOK ELLEN.

Havas távirati ügynökség katonai szakértője a magyar közleményt hozta nyilvánosságra a harcok helyzetével kapcsolatban:

A német előőrsök hétfőn a Moseltől keletre támaszra támadást intéztek egy előretolt francia állás ellen. Ez a támadás annyiban különbözött az előzőtől, hogy itt nyilvánvalóan az volt a cél, hogy az ellenség foglyokat ejtsen és hadianyagot szerezzen. Céljukat azonban nem érték el. A németek kísérleteit erős tüzési előkészítés vette elő. A tüzési előkészítés több, mint egy óra alatt készült el.

A pergőtűz után a német katonaság rohamra ment és füst-terjesztő gránátokat használtak, azzal a céllal, hogy a francia állásokat sűrű füstszórással borítsák be, hogy ne láthassák a németek támadásának részleteit. Az erős szél azonban elterelte a füstöt és a franciák a németek megmozgásait figyelemmel kísérhették. A hadviselő felderítő repülőgépek és automata-pisztolyt használtak. A franciák meggyőződtek arról, hogy a németek támadásukat három osztagra osztva hajítják végre. Megállapították az is, hogy a Siegfried-vonal betonfedezékére van osztva, amelyekben legfeljebb tíz-tíz ember és a tüzési készülékek férnek el. A Siegfried-vonal kis beton-háztömbjei igen képtelenek. Tűzet nem csinálhatnak bent és a füstöt az állások mögül kell odaszállítani.

VALÓTANOS HARCTÉRI JELENTÉSEK.

Berlinből jelentik: (Rador.) A német hadügyi hivatalosság szerint a front különböző szakaszain a német tüzési és járőrtevékenység volt. A felderítések a következők: az időjárás következtében a légi haderő csak a felderítések végzett.

Párisból jelentik: (Rador.) A francia hadügyi hivatalosság december 28-án délelőtt a következő közleményt adta ki: Az elmúlt éjjel semmi jelentős esemény nem történt.

NÉMETORSZÁG HAJLANDÓ BIZTONSÁGI KÖZLEMÉNYE A POLGÁRI LAKOSSÁG BIZTONSÁGÁRA.

Berlinből jelentik: (Rador.) A Német Távirati Iroda jelentései: Az United Press távirati ügynökség és a londoni rádió azt közölték, hogy Németország visszautasította azt az ajánlatot, amely szerint a hadviselő államokban biztonságos helyeket létesítsenek és itt helyezték el az asztali bombákat és gyermekeket, hogy azok a repülőgépek támadásokkal szemben védve legyenek. A német hatóságok megállapították, hogy ezek a javaslatok nem felelnek meg a valóságnak és nem alkalmasak a következők:

1939. szeptember elején a nemzetközi Vöröskereszt egyesület bizottsága azt a kérdést támasztotta fel a német kormányhoz, hogy milyen magatartást tanúsítana a polgári lakosság számára a veszélyes zónák ügyében. Ugyanakkor a kérdést intézték a francia és angol kormányhoz is. A német kormány azt válaszolta, hogy jóindulattal tanulmányoz minden érdekes javaslatot. A francia és angol kormány válaszára a német kormány nem ismeri.

Párisból jelentik: (Rador.) A francia lapok a német repülőgépekről ledobott röpcedulák ügyével foglalkoznak. Rámutatnak arra, hogy Franciaország lakossága, de különösen a párisiak guynosan emlékeznek meg a német röpíratok különböző állításairól. A németek azt akarták elérni, hogy Franciaországot elválasszák Angliától és a röpíratokban azt állítják, hogy míg a franciák a világháború alatt 1 millió 425 halottat vesztek, addig az angolok vesztesége halottakban csak 480 ezer volt. Valójában — miként a Havas ügynökség jelenti — az angolok 1 millió 39 embert vesztek.

AMERIKA RÉSZT AKAR Venni A JÖVŐ BÉKÉJÉNEK KIALAKÍTÁSÁBAN.

Washingtonból jelentik: (Rador.) Diplomáciai körökben rendkívüli jelentőséget tulajdonítanak Cordell Hull legutóbbi nyilatkozatának és azt állítják, hogy az Egyesült Államok és Nagy-Britannia között nincs nézeteltérés a

felfogás tekintetében és hogy az amerikai külügyminiszter a szövetségesek gazdasági megsegítése mellett nyilatkozott, elítélve az önállóságot, amelyek föltétlenül érvényesülnének a német győzelem esetén. Cordell Hull hangsúlyozta az Egyesült Államok ama kívánságát, hogy a jövő békéjének kialakításában résztvehessen.

IRAN MEGERŐSITI HATÁRAIT OROSZORSZÁG ELLEN.

Londonból jelentik: Az angol lapok érdekes beszámolót közölnek arról, hogy

Irán hatalmas erődíjelenket épít a Szovjet felé eső határain Németország támogatásával.

Paula Wessely egyetlen ideai világslágerje A R A T Á S

Szombattól kezdve bemutatásra kerül a **CAPITOL** moziban

A német ellenblokádk sikereesebb mint az angol ostromzár

A tengeri háboruban a semlegesek szenvedik el a legnagyobb veszteséget. — Két német zsebcsirkáló elsüllyesztett egy angol hadihajót

Svédország négy nagy kikötőjében teljesen szünetel a forgalom

Londonból jelentik: (Rador.) A brit admirális a Raval Pindy segédcsirkáló elsüllyesztéséről a következő hivatalos jelentést adta ki:

November 23-án a Raval Pindy Izlandtól délkeletre megpillantotta a Deutschland német zsebcsirkálót. Kennedy kapitány nyomban harci készültséget rendelt el és a hajó füstfellegbe burkolózott, hogy elmenekülhessen. Ekkor egy másik német hajó tünt fel. A Deutschland megállásra szólította fel a Raval Pindyt, de miután az angol segédcsirkáló nem engedelmkedett, délután 15 óra 45 perckor 275 milliméteres ágyúiból sortüzet adott le. Az angol segédcsirkáló négy darab 150 milliméteres ágyújával válaszolva felvette a harcot. Az ellenséges hajó harmadik sortüze megrongálta a villamosberendezést és ennek következtében az ágyúk kiszolgálásához szükséges lövedékeket már nem lehetett felszállítani a lőszerkamrából. Az összes lámpák

kialudtak és a negyedik sortüz elpusztította a parancsnoki hidat és a drótnélküli táviróberendezést. A két hajó állandó lövöldözés közben közeledett a Raval Pindy felé, amely nem szüntette be a védekezést, csak akkor, amikor már az egész hajó lángborult. Három mentőcsónakot bocsátottak le és két mentőcsónakot mintegy 30 emberrel az egyik német hajó megmentett. Tizenegy matrózt egy közeledő angol csirkáló mentett meg, amelynek láttára az ellenséges hajók sietve eltávoztak. A Raval Pindy este 9 óráig égett és ekkor a rajta levő legénységgel együtt elsüllyedt. A admirális jelentése a 11 megmentett matróz kihallgatása alapján készült és megállapítható, hogy a Raval Pindy hőiesen harcolt az ellenséges tuleróvel és kibontott zászlóval süllyedt el. A brit hadihajók a két ellenséges hajót keresik.

Németország lemondott a tenger felől érkező árukról

Rómából jelentik: (Rador.) A Messagero védercikiben foglalkozik a tengeri ostromzár kérdésével és megállapítja, hogy ez egy

óriási arányú hadművelet, amely Németország tenger felől elzárását célozza.

A semlegesek súlyos veszteségeket szenvednek, mert kereskedelmi forgalmuk Angliával csökkent és az angolok kontingentálják a semleges államok számára szükséges termékek mennyiségét. Az a kérdés, hogy eredményes lesz-e a blokádk

Németország a balti államokkal kötött egyezmények és az önellátási gazdálkodás segítségével, lemondhat azokról az árucikkekről, amelyek eddig a tenger felől érkeztek.

A budapesti francia követség tájékoztatója a szigorú ostromzár alkalmazásáról

Budapestről jelentik: (Dunaposta.) Az itteni francia követség a kereskedők és hajózási vállalatok tájékoztatására közli, hogy mivel Anglia és Franciaország fellépnek a velük ellenséges országokból származó kivétel ellen, a német vagy a Németországgal szomszédos államokkal való honos hajóknak ugyanolyan ellenőrző rendszabályoknak kell alávetniük magukat, mint az említett országokba igyekvő hajóknak. Ajánlatos, hogy ezek a hajók közbeeső állomásként kössenek ki bizonyos angol, vagy francia ellenőrző kikötőkben, mert megtörténhet, hogy az olyan hajókat, amelyek nem önként keresik fel az ellenőrző kikötőt, eltérítik utirányától átvizsgálás céljából. A francia kikötőkben kirakott ellenséges eredetű, vagy tulajdon árukat zsákmányszolgálat őrzése alá helyezik, ha csak az ellenőrző bizottság nem ad engedélyt az áruk igénybevételére és eladására. Ez esetben az áru ellenértékét letétbe helyezik. Az áru, vagy az áruk ellenértéke a francia

Anglia ezzel szemben nem élhet tengeri szabadsága nélkül és miután kereskedelmi flottája nem elegendő ellátásának biztosítására, a semleges országok kereskedelmi hajóit kell igénybe vevnie. Egy német ellenblokádk tehát nagyobb sikerrel járhat, mint az angol ostromzár. A kisérő hajók rendszere elegendő biztonságot nyújt a tengeraltjárók ellen, de nem jelent védelmet a repülőgépek támadásaival szemben. Kereskedelmi hajóknak biztosítása céljából az angol hajóhadnak ki kell vonulnia a nyílt tengerre, ahol a búvárhajók és repülőgépek támadásainak van kitéve.

Az ostromzár tehát épp úgy érinti Németországot, mint a szövetségeseket.

hatóságok ellenőrzése alatt marad a békekötésig. Az ostromzárak minisztere kivételesen elrendelheti bármely pillanatban az áruk visszaadását és ellenértékük megfizetését, ha az áruk november 28. előtt kerültek semleges tulajdonba.

HOLLANDIA 31.000 TONNA HAJÓTÉRT VESZITETT.

Stockholmból jelentik: (Rador.) A svéd lapok megállapítása szerint Trelleborg, Malmö, Landskrona és Helsingborg kikötőkben teljesen szünetel a forgalom, mert a német aknamezőket már svéd felségvizekre is kiterjesztették. A nagy tonnatartalmu hajók nem haladhatnak át a falszterboi szoroson. Az aknaveszedelem még fokozódott azáltal, hogy számos aknát a tenger hullámai leszállítottak a tartó horgonyokról és a part felé sodornak. A trellaborgi kikötő közelében úszó aknákat láttak.

Hatszáz volt lengyel katonatisztet tartóztattak le Vlnában összeesküvés miatt

Rigai jelentés szerint Vlnában a rendőrség lengyel katonatiszték nagyarányú összeesküvéséről lelepte le. Ebben a lengyel és lengyelbarát litván egyetemi hallgatók vettek részt és eddig négyszázra emelkedett a letartóztatottak száma.

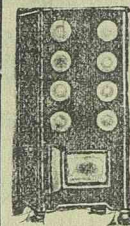
A vilnai összeesküvésről és az ottani letartóztatásokról a következő jelentések érkeztek Stockholmba: A vilnai egyetemisták összeesküvése államsínyre irányult. A letartóztatottak legnagyobb része lengyel katonatiszt, akik levelették egyenruhájukat és beiratkoztak a vilnai egyetemre. A rendőrség házkutatást tartott az egyetemen, ahol elrejtve

nagymennyiségű fegyvereket és municiót találtak.

Ezek után leigazoltatták az egyetemre beiratkozott hallgatókat és kiderült, hogy a kétezer diákközül csak mintegy négyszázan voltak vilnaiak, míg a többiek a megszállott Lengyelországból vándoroltak be, azzal a céllal, hogy megbuktassák a jelenlegi vilnai kormányrendszert.

Az egyetemi hallgatókká lett lengyel katonatiszték szoros összeköttetést teremtettek a litvániai ifjusági szervezetekkel. A letartóztatottak száma kedden délután hatszázra emelkedett.

A „ZEPHIR” kályhában

a parázs estétől — reggel megmarad. Így nem kell tüzet rakni.

Gyártja:
Szántó D. és F.
Oradea, Str. Mărăsesti 8.

Képviselet:
Jäger Petru

Timisoara, Bul. Carol 36,
Forgács Matei Strada Vacarescu

Amszterdamból jelentik: (Rador.) A vas-iroda jelentése szerint a német aknamező hollandiai veszteségmérlege 31 ezer tonna tér elsüllyedése és 120 ember eltűnése.

Marseilleből jelentik: Egy őrhajó és kikötőbe kísért egy árut szállító semleges hajó. A gőzös készletét a kikötő parancsnok vizsgálja felül és amennyiben megállapítja, hogy német eredetű áruval van szennyezve, a hajót és annak készletét a francia hatóságok rendelkezésére bocsátják. (Dunaposta.)

AZ ANGOLOK ELEKTROMAGNESI AKNASZEDŐ HAJÓKAT ÉPITENEK

Rómából jelentik: A yorkshirei tengton 200 német aknát halásztak ki. Megtörték ezekről az aknákról, hogy a hágalágy alapján készültek el és olyan szerkezetek voltak ellátva, amely lehetővé teszi a nást, ha leválnak az aknarögzítő láncról.

Londonból jelentik: Az angol admirális jelentése szerint az angol kikötőkben ma 2 fajta aknaszedő hajó futott ki. Ezeket a hajókat teljesen új szerkezetekkel szerelték fel, melyek többszáz méteres körzetben elektromos mezőt teremtenek maguk körül és így, matlánná teszik a német aknákat.

Berlinből jelentik: Vetrien sorhajóhad a scafa flowi támadás hőse megtorpedózó megsemmisített egy angol nehéz csirkálót, a London osztályhoz tartozott.

Angliában korlátozzák a zsír és szalonnafogyasztást

Londonból jelentik: Morrison Közlekedésügyi miniszter az alsóházban bejelentette, hogy január 8-án bevezetik a vaj és a szalonnafogyasztásának korlátozását. Ettől az időponttól kezdve fejenként csupán négy uncia vaj és szalonnát fogyaszthatnak ki. Korlátozni fogják a zsír és szalonnafogyasztását is. (Dunaposta.)

CORSO moz

Ma utoljára:

Egy nő, aki pofonokat kap

Főszerepekben: FREDERIC MARCH és CAROLE LOMBARD. — Aktuális Magyar Híradó. Délután 3 órakor 17 leies helyaráll.

Holnap premier:

A fehér karnevál

(ICE FELLIES.)

Egyike a legnagyobb Metro-Goldwyn film-nek.

JOAN CRAWFORD, JAMES STEWART és LEWIS STONE. — Elbívó, zene, gánca, hangulat.

HIREK

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

TELEFON

88-70 és este 9 óra után 23-15.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 300, félre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi 10 lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi 10 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi 10 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi 10 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi 10 lei.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

SZERKESZTŐ:

Fuchetic Endre és

A kávéház

A kávéház olyan ház, ahol pénzért kávét adnak, mindenféle atyafinak, szelődnek úgy, mint a vadnak, szárú, habbal, tejes fölé, kis csészében, nagy pohárban, négy cukorral, barnán, szőkén, de föltétlen dupla árban.

A kávéház olyan ház, hol frakkot hord a személyzet, fehér frakkot, feketét is, s minden pincér fess, szép, délcog, elegánsan, ruganyosan, izeg-mozog, jár be, jár ki, ott a főúr, s minden alur egy-egy hetyke lord vagy márk.

A kávéház olyan ház, hol nem élnek csak a hasznak, de a lelket is táplálják, ujságokat is olvasnak, napilapot, képes lapot, nézik hosszan és csudásan, csak baj, hogy az, melyet várunk, kézben van épp, kéremássan.

A kávéház olyan ház, melyben van sok zöld kis asztal, zöld asztalon színes kártya sok hajunkban megvigszalt, vigan folyik ott az alsós, mely életünk borsá, sója, eluszik rajta az ember minden pénze és alsója.

A kávéház olyan ház, ahol ülünk, mint a cövek, mosolyognak csábosan ránk dominó és römikövek, hej, csak az a zsoli zsókker ne mindig csak máshoz állna, legtöbbször úgy jön a kő, hogy epékönk is beválna.

A kávéház, olyan ház, melyben díszes hölgyek ülnek, cselédekről és divatról diszkurzusba elmerülnek, otthon fejest áll a viresaft, pesztra vigyáz csecsemőkre, addig vigan kacsingatnak kint az uccán elmenőkre.

A kávéház nem is ház, földi éden, gyöngypalota, csupa tükr, csupa márvány, merő pompa, meg csoda, mindig várja a vendéget, tárva-nyitva minden ajtó, s ha valaki majd becsukja: az biztosan végrehajtó.

KORÓ PAL

— **Öfelsége visszaérkezett** Bucurestibe. Bucurestiből jelentik: Öfelsége II. Carol király és Mihai nagyvajda tegnap este tértek vissza a braila- és buzaumegeyi vadászatról. A pályaudvaron Tatarescu miniszterelnök és Gigurtu miniszter fogadták. Az uralkodó kíséretében voltak Urdareanu udvari miniszter, Dombrovsky tábornok, Bucuresti főpolgármestere, Lupescu szövedes és Ilie Radu őrnagy.

november 29
Szerda
Szaturon Noé,
Par amon

talságában ismertté tette verseivel a nevé. Számos lírai verset, költői elbeszélést és színdarabot írt. Csók című vígjátékával a Teleki-díjat nyerte. Kiváló német költői termékeknek magyarra való fordításával is kitűnt. Így lefordította Goethe német költőnek Faust című nagy művét is magyarra.

1852. november 29-én halt meg a szicíliai Palermo-ban Balcescu Nicolae hírneves román történetíró. Balcescu sokat dolgozott a magyar-román viszony bensővé tétele érdekében. Érintkezést tartott fenn Kossuth Lajossal és kettőjüktől származik a dunamenti népek együttműködésének gondolata. Balcescu Nicolae mint történetíró a jelentékenyek közé tartozik. Megírta a román nemzet történetét. Munkájának legkiemelkedőbb része, amelyben Mihai Viteazul fejedelem tetteiről és koráról ír.

— **December 1-én megkezdik a választói névjegyzékek kiegészítését.** Bucurestiből jelentik: A november 18-án közzétett új közigazgatási törvény rendelkezései értelmében a választói névjegyzékek szokásos évi kiegészítése az idén december 1-én kezdődik. A választói névjegyzékek kiegészítése a december hónap folyamán naponta, és a polgármester helyettesek vezetése mellett történik. A beiratkozásokat a törvényben megállapított három kategóriában eszközik: 1. Mezőgazdaság és munka. Kereskedelem és ipar. 3. Szellemi foglalkozások. A választói névjegyzékeket január 1-én kifüggesztik, majd 15 nap múlva a járáshírószágra kiadik át, ahol az esetleges fellebbezéseket letárgyalják.

— **Nyilvános ülésen tárgyalják Hitler merényletének büntetését.** Amszterdami jelentik: A „Telegraf” című holland lap berlini tudósítójának jelentése szerint Georg Elser, Hitler merényletének ügyét Leipzig-ban nyilvános ülésen tárgyalják le.

— **Messerschmidt professzor Berlinben van.** Berlinből jelentik: (Rador.) Messerschmidt professzor, a híres német repülőgépjármű tervező, akiről a külföldi lapok azt állították, hogy megsejteszték Németországból, tegnap megjelent a külföldi és német sajtótudósítók érkezetlen.

— **Nagy ünneppé lesz december 1-én Gyulafehérváron.** Bucurestiből jelentik: December elsejét, Erdély egyesülésének évfordulóját méltó keretek között ünneplik meg Gyulafehérváron. Az ünnep szónokai Mironescu és Vaida-Voevod királyi tanácsosok lesznek.

— **Az államvagyon-letárolási minisztérium új címe.** Az államvagyon-letárolási minisztérium közli, hogy irodahelyiségeit a miniszterelnökségi palotából a Bulev. Dacia 34 szám alá helyezte át (telefonszám 2.39.70.) A prefekturák és városzházak, illetve községzházak küldöttségei a jövőben a fenti címen tartoznak jelentkezni. Ugyan erre a címre küldendők a levelek is.

— **Megdőlődött a budapesti autós öngyilkosság rejtélye.** Budapestről jelentik: hétfőre virradóra — miként a lapok jelentették — holtan találták Gróf Lázari olasz állampolgár autójában Balogh Mária 19 éves táncosnőt, aki a gépkocsiban szívenlőtte magát. A vizsgálat során kiderült, hogy a halott nőnek csak művészi álneve a Balogh Mária név, valójában azonban Bindász Kláralval azonos. Bindász Klári egyik hősnője volt Odeschalchi Miklós herceg két év előtti kalandjának, amikor is a herceg, mint ismeretes, két fiatal, jobb családból való budapesti leányt szöktetett meg szabolemségei birtokára.

— **Mi történt a Neue Baseler Zeitung körül?** Zürichből jelentik: (Dunaposta.) Minap reggel a bázei rendőrség politikai osztályának hivatalnokai házkutatást tartottak a Neue Baseler Zeitung szerkesztőségében és kiadóhivatalában. A lapot a múlt hét folyamán kitiltották Németországból, ahová 80 ezer példányban ment. A házkutatással kapcsolatban a lap igazgatósága lemondott és a szerkesztőségben is nagy változások történtek. A kiadóhivatal főnöke nemrég a nemzeti szocialista munkáspárt egyik kifutója lett.

— **Megszűnik Magyarországon az előzetes cenzúra.** Budapestről jelentik: Teleki Pál gróf miniszterelnök az előzetes cenzúra ügyében úgy döntött, hogy a jelenlegi kötelező cenzurát fakultatív cenzurává alakítja át. Ez annyit jelent, hogy a lapok ezentul nem kötelesek valamennyi cikküket és hírikeit előzetesen cenzuráztatni, hanem a szerkesztő maga dönti el, milyen cikket mutat be előzetesen a cenzurának. Az új rendszert már a jövő héten életbeléptetik.

— **Nem adják ki a békédíjat.** Oslóból jelentik: A Stopping Nobel-bizottság elhatározta, hogy a Nobel békédíjat idén nem adja ki.

— **Összeül a francia kamara és szenátus.** Párisból jelentik: A Hivatalos lapban rendelt jelent meg, amelynek értelmében november 30-án délelőtt háromnegyed 10 órakor rendkívüli ülésre kerül a kamara és a szenátus.

Tovább tart az élet

Fantasztikus regénytemákból újra el nyegyet a tudomány, nemsokára már csak tudományos témák fogják a közönség szellemi felvilágosítását és szórakoztatni. Az alkímisták márt, az igazi életelixirt, előállították az edinburghi egyetem laboratóriumában a nehéz hidrogént. N az új eredmény, a nehéz víz, a nehéz hidrogén fog ma már átment a köztudatba, új azonban az új felismerése, hogy a nehéz hidrogén élettani hasába — mint gyógyszer — leszállítja a test mérsékletét, lenyomja a lázt. Nem úgy, mint a nin, hanem az egész életfolyamatot meglassítja, amivel a testben az égési folyamat is lassul, a csnyobb hőt termel. Ezáltal csökken az energiaszint, a szervek kiméletesebben működnek nyugodtabban ver a szív, mérsékeltében működnek a máj vérszűrtjei, kényelmesebben emészt gyomor, méltóságteljesebben tágul a tüdő, egész vonalon bizonyos kiméleti tünetek jelentenek, nincs túlerhelés és siettetés, nincs idegnyugtató a nagyszerű isteni műben, nem használunk el olyan gyorsan a test szövetét és izmcsontjait és idegeit, nehezebben rozsdásodik az agy, kopnak kerekül, tovább tart az élet, ha az a nehéz hidrogént issza.

— **Ünnep a berlini francia egyetemen.** Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda jelei hogy a berlini francia liceum megalapításának 250-ik évfordulóját december 1-én ünneplik meg. Az ünnepséget a liceum új nagytermében tartják. A hugenotta hitközség orgonát ajándékozott a liceumnak. Ezt a liceumot III. Frigyes választófőfejedelem, a későbbi I. Frigyes por király alapította.

— **A kezdődő érelmeszesedés kezelésében regénygyomorra egy kis pohár természetes „Fen József” keserűvíz megfelelő bélműködést, jó emésztést és kielégítő anyagcserét biztosít s így jelenben hozzájárulhat a magas vérnyomás leszállításához.** Kérdezze meg orvosát.

— **Thorezt börtönre ítélték és megfosztott vagyonától.** Párisból jelentik: A katonai törvényszék Thorez Mauriceot távollétében a hadseregbeli ténst szökése miatt hat esztendői börtönnel sújtta és franciaországi vagyonának az állam javát történő lefoglalását rendelte el. Thorez a felosztott kommunista párt főtitkára volt.

— **Minisztertanács.** Bucurestiből jelentik: A kormány tagjai Tatarescu Gheorghe miniszterelnök elnökletével kedden délelőtt minisztertanácsot tartottak.

Mozi

Hansi Knotek, az UFA gyönyörű és nagyhetségű sztárja akinek művészete nálunk is hívt szerzett.

MŰSOR:

Szerda, november 29.

APOLLÓ: Halló, Janine (német film).

CAPITOL: A boldogság kunyhója (angol film)

CORSO: Egy nő, aki pofonokat kap (angol film.)

SCALA: A paszirta (német film).

Királyi adomány három temesvári elemi iskolára. Megirtuk, hogy II. Carol király Öfelsége adományából a temesi helytartóság öt elemi iskolát felállítására 250.000 lei jutott. Az összeg szétosztására Alexandru dr. királyi helytartó nyert engedélyt. A királyi helytartó tegnap Prosteant kabinetfőnök kíséretében felkereste a városi második és ötödik, valamint a mehalai elemi iskolát. Megtekintette ezen iskolákat és a királyi adományból mindkét iskolában huszeszer-huszeszer leit adott át mehalai kíséretében az étkezők vezetőinek.

(-) A vonat elé vetette magát egy dettai ember. Közöltük, hogy Detta közelében a vasútnak mentén az egyik motorvonat szeme megállt. Tóth János tizenkilenc éves ember holttestét. Tóth Jánost az egyik vonat vezetője gázolták halálra. Valószínű, hogy a vonat vezetője, aki szerelmes volt egy lányba, öngyilkosot követett el. A motorvonat vezetője kijelentette, hogy mielőtt a vonat megállt volna, két fiatalembert látott, akik felé hajoltak és azt vizsgálgatták. A vonat észrevették, a fiatal emberek elhúzódtak. Ezért az ügyesség elrendelt a holttest elszállítását a halál órákán pontos megérkezésére.

(-) Az ujksodai görög keleti kápolna. Az ujksodai görög keleti egyházközség az ottani elemi iskola egyik tantermét kapta meg céljaira. Ujksodán tíz tanerős iskola van. Az egyik tanterem, amelyből most négy tanterem van. Tegnap délelőtt Ania Remus jegyző és Victor Ielkés és Bucatari Marius igazgató kiadották a jelentést. Marta Alexandru dr. királyi helytartónál, akit arra kérték az istentiszteletre használt teremben is folyhasson a tanítás. A helytartó rábízta azt arra, hogy ez nem kivétel, hanem megbízta a kiadottakat, kereskedésben tanteremnek megfelelő helyiséget nyelnek béréről majd az iskolaszék gondoskodik.

(-) Az álvadász tolvajt átadták az ügyészségnek. Megirtuk, hogy a temesvári rendőrség elfogott álvadász tolvajt, aki mint albról lakást vett. Ezután az első kedvező alkalomkor meglopta az asszonyt. A tolvaj Ponetzki János, huszonkét éves szörénymegyei, Székely közsgébeli lakos, azonos, aki legutóbb Zganea Anna józsefvárosi asszonyt károsította meg ilyen módon. Az álvadász egy rend ruhát, karórát és más dolgokat az asszonytól. Ez még a nyáron történt, de a tolvaj csak most sikerült elfogni. A fiatal ember a lopás után eltűnt Temesvárról és csak a múlt héten tért ide vissza. A károsult asszony az utólagos tolvaj albróljével, akit felismert és a segítségével elfogta. Ponetzkit átadták az ügyészségnek.

(-) Tereanu Gabriela zongorahangversenye. A december kilencedikén este kilenc órakor lesz a városi színházban. A kiváló zongoraművész Tereanu Gabriela hangversenye az itteni zenei élet kiemelkedő eseményének ígérkezik és azt zenei körökben nagy sikerrel várják.

(-) Fálnak vezette az autót. Pillés Jenő tizenhárom éves, Temesvárott lakó esztergályos egyik barátjával egy józsefvárosi étteremben szórakozott. Ezután észrevették, hogy egy gépkocsi áll a gépkocsi előtt. A fiatal emberek megkérték a gépkocsi tulajdonosát, hogy vigye őket a Gyárvárosba. Az autót az Aradi úton levő vendéglő elé hajtották. A gépkocsi tulajdonosával együtt betértek a vendéglőbe. Pillés úgy látta, hogy az autót az asszony észrevetlenségül kiosont a vendéglőből, beült az autóba és megindította. Pillés nem tudott autót vezetni és így történt, hogy alig haladt néhány száz métert a gépkocsival, ez neki rohant az út mentén az egyik ház falának. Az autót sulyosan megrongosított, Pillés pedig a rendőrségre került, ahol megindították ellene az eljárást.

(-) Házasságok. Az anyakönyvi hivatalban a következő párok kötötték házasságukat: Pászter Bernát szövőmester és Petroszer Rozália, Manea Ioan mérnök és Wallner Eliz Mária, Oh József magántisztviselő és Wagner Mária.

(-) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Kócsis Erzsébet, Jivi Titu Stefan, Enyedi Béla, Stoica Ersida, Hónfj Antal, Weisz József, Zaganescu Doi Eugenia, Turteltaub Eszter, Császár Sándor, Bacsóczy Mária.

(-) Új helytartósági közigazgatási felügyelő. A városi második és ötödik elemi iskolák helytartója Alexandru dr. királyi helytartó Petrovici Mihail dr. helytartósági személyzeti ügyosztályi vezető közigazgatási felügyelővé nevezte ki. Petrovici Emil dr., aki miniszteri igazgatói rangban van, a józsefvárosi dr. közigazgatási vezetőfelügyelő mellett fog működni.

(-) Gyilkos gazda bűnyege a büntetőtábla előtt. Rosu Ioan, huszonhat éves egresi legény, az év márciusában agyonverte Jivan Ioan ötvenkilenc éves földművest, akiről úgy tudta, hogy bizalmas barátságban van az anyjával. Rosu Ioan furkósbottal támadt az idős emberre és addig ütötte-verte, amíg az véresen a földre zuhant. Jivan rendkívül sulyos sérüléseket szenvedett és néhány órával később meghalt. Rosu Ioan ellen megindult az eljárás és a temesvári büntetőtábla tegnapra tűzte ki ügyében a tárgyalást. Védője azonban katonai szolgálatot teljesít és ezért nem jelenhetett meg a bíróság előtt. Ezért a tárgyalást elhalasztották.

(-) Mazilu Paul tenorista temesvári hangversenye. Mazilu Paul, kitűnő hangú tenorista hangversenye holnap, csütörtökön este kilenc órakor lesz a városi színházban. A kiváló énekes tizenhat számból álló műsorán operáriakon kívül Schubert, Brahms, Dima, Bredeanu T. és Montia dalok szerepelnek. Mazilu Paul a fővárosban adott hangversenyén már nagy sikert aratott és a bucarestii sajtó egyöntetűen a dicséret hangján szólított, meleg árnyalatú hangjáról. Temesvári hangversenyén Freund Leó kíséri zongorán. A fiatal művész hangversenye komoly eseménye lesz a művészeti szezonnak.

Hatalmas tűz Detta közelében

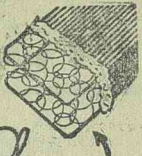
Szalay Géza dr. temesi földbirtokosnak Detta község közelében levő birtokán a daramalomban érles közben tűz keletkezett, amely csakhamar az egész malmot lángba borította. A nagy szélben a tűz hamarosan átterjedt a birtok istállójára és a gabonaraktra is. A tűzhöz kivonult a dettai tűzoltóság, amely azonban csak a lángok elszigetelésére szorítkozhatott, ami sikerült is. A meggyulladt épületek mind leégtek. A lángok elhamvasztottak négy vagon borsót és egy vagon kukoricát is. A kár meghaladja az egymillió leit. A tűz okát még nem állapították meg.

(-) Volosin visszatért a tanári pályára. Prágából jelentik: Volosin, Kárpátalja volt miniszterelnöke visszatért a pedagógiai pályára. A volt miniszterelnök valaha az ingvári görög katolikus tanítóképzésben volt az igazgatója. Most a cseh-morva protektorátus közoktatásiügyi miniszterére a 63 éves Volosin a pilseni tanítóképzés tanárává nevezte ki.

(-) Korcsmai verekedés áldozata. Rákás közsgében Deák István huszonegy éves legényt korcsmai verekedésben öszzesúrtkálták. A legényt, akit sulyos sérülésekkel a temesvári kórházba hoztak, tegnap belehalt sérüléseibe.

(-) Gerguta Traian dr. halála. Gerguta Traian dr., a temesvári orvosi kar ismert tagja, hosszú szenvedés után ötvenkilenc éves korában meghalt. Gerguta Traian dr., aki a Resica melletti Domán közsgéből származik, orvosi gyakorlatát Fehértemplomban kezdte, ahonnan tizenhárom év előtt költözött Temesvárra. Magángyakorlatot folytatott, ezenkívül a betegpénztárnak és az állami ambulatóriumnak is orvosa volt. Vesebaj kínozta, amely most kioltotta életét. Gyászolják özvegye, született Tanasel Juliana, két fia, két leánya, édesapja és nagyszámú rokonság. Temetése csütörtökön délután négy órakor megy végbe az erzsébetvárosi román temetőben.

ÁGYBA REKAMIEBA
Epeda
10. ÉVI JÓTÁLLÁS...BRATCA-JUD. BŰNÖR

Új helyettes felügyelő a temesvári rendőrfelügyelőségén

Epure Pavel eddigi lugosi rendőrkezeset a temesvári rendőrfelügyelőséghez helyettes felügyelőnek neveztek ki. Epure Pavel helyettes felügyelő Vasiliu Mihai helyére kerül, akit Bucarestbe helyeztek át. Az új helyettes felügyelő öt éven keresztül vezette a lugosi rendőrkezeset és előzőkenységével, valamint megnyerő, úri modorával mindenki tiszteletét kivívta. Epure helyettes felügyelő, aki már elfoglalta temesvári állását, azelőtt Cetatea Albában törvényszéki bíró volt. Azután sokáig ügyvédi gyakorlatot folytatott és Cetatea Alba polgármestere is volt. Végül a rendőrség szolgálatába lépett és Lugosra neveztek ki, ahol helyettes felügyelői rangban az ottani rendőrkezesura élére került. Áthelyezése folytán a lugosi rendőrség vezetését Popescu Nicolae eddigi rendőrségi titkár vette át.

(-) Józseffalvárért. A leégett Józseffalva község újjáépítésére a következő újabb adomány kapunk: Umaticzky 60 lei. Gyűjtésünk összege ezzel 74.950 lei. A gyűjtést folytatjuk és minden adományt nyugtázzunk.

(-) Orvosi hír. Dr. Bauer Lajos nőorvos vizsgálóorvos lett a palace-palota. Telefon: 37-37.

(-) A nagy zeneköltők művei kertiknek előadására Tereanu Gabriela temesvári zongorahangversenyén. A december kilencedikén hangverseny műsorán Beethoven, Chopin, Brahms és más nagy zeneköltők legjobb hangversenydarabjai szerepelnek. Tereanu Gabriela kiváló művészek tanítványa és hangversenye így a klasszikus zenét kedvelő közönség számára komoly zenei esemény lesz. A hangverseny a városi színházban lesz.

Mozi
Aratás

A Capitol moziban kerül bemutatásra az a nagyszerű film, amelynek főszerepét Paula Wessely játssza. Temesvárott már régen nem látta a közönség a bájos filmszínésznőt, aki a Bolvári Géza által rendezett ezen filmben olyan művészi alakítást nyújt, hogy eddigi sikereinek sorozatában ez a film az első helyre kívánkozik. A művész rendezés méltó keretét ad Paula Wesselynek arra, hogy újból meghódítsa a temesvári közönséget, amely eddig is szívesen gyönyörködött sokszínű művészetében.

V Á R O S I S Z I N H Á Z Temesvár

Az idény első nagy zenei eseménye. Hétfőn, december 4-én este 9 órakor
A NEMZETVEDELMI MINISZTERIUM SZÁZ TAGU ZENEKARÁNAK

szimfonikus hangversenye

Vezényel:
Egizio Massini
a bucarestii opera első karnagya.

MŰSOR:
1. WAGNER: A nürnbergi mesterdalnokok nyitánya.
2. BEETHOVEN: V. szimfónia.
3. LISZT: Prelüdiók.
4. HORCEAG: Falusi szvit.
5. ENESCU: Román poém.

Jegyek 20-120 leies árban a színházi pénztárnál válthatók.

= KÖZGAZDASÁG =

Jurnalul

Az árelenőrzési törvény végrehajtási utasításával kapcsolatos felvilágosítások

A Kereskedők Egyesületének közleménye

Az üzérkedés leküzdéséről szóló új törvény végrehajtási utasítása megjelent a legutóbbi Hivatalos Lapban. Tekintve, hogy ez az utasítás több fontos kérdésben kiegészíti a törvény intézkedéseit, a Kereskedők Egyesülete szükségesnek tartja, hogy a törvénnyel kapcsolatos előbbi felvilágosításait a következőkkel kiegészítse:

A kiskereskedő csak akkor köteles a fogyasztónak jegyzéket (nota) kiállítani a közszükségleti cikkekről, ha a vevő ezt kifejezetten kéri.

3000 leien felüli vásárlásnál azonban összes cikkeire nézve köteles vevőjének bélyeges számlát adni.

A kiskereskedő a városnál két heti helyzetjelentését a következő határideig köteles benyújtani: az elsejei jelentést minden hó 5-ig, a tizenötödiki jelentést pedig minden hó 20-ig.

A városról visszakapott és láttamozott másodpéldányt külön dosszárban köteles megőrizni. Ilyen dosszár a Kereskedők Egyesülete a hozzáférhető tag kívánságára beszerez és felszerel.

A kiskereskedő köteles közszükségleti cikkein az eladási árat feltüntetni. Ezt megteheti az árut tartalmazó fiókon, az árura helyezett cédulán vagy címkén, az áru göngyölegén, mindenkor az áru természetének megfelelően. Azokon az árukon, melyek nincsenek közszükségleti cikkek minősítve,

nem kell megjelölnie az árat.

Ezenkívül köteles üzletében látható helyen, esetleg, ha üzlete több helyiségből áll, minden egyes helyiségben, közszükségleti cikkeknek érvényes árjegyzékét kifüggeszteni, amelynek két példányát a városnál mindannyiszor be kell nyújtania, valahányszor valamilyen közszükségleti cikk eladási árat megváltoztatja. Természetesen csak olyan áron árusíthat, amilyen árat az árjegyzékeken és az árun feltüntet.

Köteles adóhivatala bizonylatát látható helyen kifüggeszteni kereseti adójának nagyságáról. Az egyesület hozzáférhető tagjai számára ezeket a bizonylatokat beszerzi.

Köteles a közszükségleti cikkek beszerzéséről kiállított számlákat gondosan megőrizni és az ellenőrző közegek kérelmére ezeket előmutatni.

Ügyelni kell, hogy a két hetenként benyújtott helyzetjelentésben ugyanazoknak az áraknak középértékét szerepeljen, amilyen árakon az utolsó két hét alatt ezeket a cikkeket bevásárolta.

Vigyázni kell, hogy a közszükségleti cikkeknel a megengedett kiskereskedői hasznot, azaz a számla végleges összege után számítandó 17,6 százalékos hasznot tul ne lépje. Az egyesület az egyes cikkekre vonatkozólag később fogja hivatalosan megállapítani, hogy porlás, romlás, párolgás, száradás, stb. calo címén mennyi többletár van még a kalkuláció alkalmával megengedve. Erre vonatkozólag az egyesület az érdekeltektől szakzerű felvilágosításokat vár.

Maximált áruknál a haszon tekintetbevétel nélkül a maximált áron szabad csak eladni.

Végül önmaga iránti kötelessége minden kereskedőnek, hogy a nála lefolyt ellenőrzés összes körülményeiről azonnal értesítse szakegyesületét, melynek tagja.

NAGYKERESKEDŐK KÖTELEZETTSÉGEI

A törvény végrehajtási utasítása tisztázza azt, hogy az azelőtti törvény alapján november 20-iki helyzetjelentésüket még be kellett a minisztériumnak küldeniük. Ha ezt elmulasztották volna, még pótolhatják. A jelentést ajánlottorték alatt kell feladniuk. Kötelesek továbbá mindazokról a cikkekről, melyeket a legújabb miniszter rendelet minősített közszükségleti cikkeknek (krakó, stb.) legkésőbb 27-ig mennyiség-jelentést küldeni a minisztériumnak. Bejelentési úrlapok és további felvilágosítás az egyesületben kaphatók. Az új törvény alapján legközelebbi jelentésüket december 5-ig kell postára adniuk. Általában az elsejei jelentést minden hónap 5-ig, a tizenötödiki jelentést pedig minden hó 20-ig postázhatják.

A jelentés a következő címre küldendő: Miniszterul Economiei Nationale, Oficiul Central al Speculei Ilcite.

Kötelesek a helyzetjelentések másolatait az

ajánlott levél vevényével együtt külön dosszárban megőrizni.

Ügyelniük kell árkalkulációjukra és arra, hogy kiskereskedő vevőjüknél a közszükségleti cikkekről mindenkor számlát adjanak.

A új végrehajtási utasítás már nem tartalmazza azt az előírást, amit az előbbi, hatálytalanított utasítás tartalmazott, nevezetesen azt, hogy a nagykereskedőnek, ha egyuttal kicsinyben is árusít, kicsinybeni raktárát el kell választani a nagybeni raktártól.

Helyiségekben ki kell függeszteniük adóhivataluknak évi adójuk nagyságát feltüntető hivatalos bizonylatát. Ezt az egyesület révén is beszerezhetik a kérvényhez és bizonylathoz szükséges 25 lei bélyegdíj letéte mellett.

Ha kicsinyben is árusítanak, havonta kétszer a városnál nekik is be kell nyújtaniuk helyzetjelentéseiket, ki kell függeszteni árjegyzékeiket, melyeknek másolatát a városnál le kell tenniük, továbbá detail-eladásra váró közszükségleti cikkeitek árjegyzékkel kell ellátniuk.

Az új végrehajtási utasítás legfontosabb rendelkezése számukra azonban az, hogy nemcsak arra kötelezi őket, hogy a törvényesen előírt haszonkulcsot az előző nagykereskedőkkel megosszák, hanem arra is, hogy az egyetlen alkalommal kalkulálható 10 százalékos nagykereskedői hasznot a termelővel, illetve gyárossal is megosszák, aki ezeket a közszükségleti cikkeket forgalomba hozza. A végrehajtási

A kereskedelmi és iparkamara új kormánybiztosának, valamint az ideiglenes bizottság két új tagjának kinevezése

A nemzetgazdasági miniszter megküldötte a temesvári kereskedelmi és iparkamarához az új kamarai kormánybiztos, valamint az ideiglenes bizottság két új tagja kinevezéséről szóló rendeletet. Az ideiglenes bizottság tagjai az utóbbi időben több ízben változtak és legutóbb már csak négy tagja volt a kamara vezetőségének. Annak idején Suciú Miháit, a Banca Nationala temesvári igazgatóját, az ideiglenes bizottsági tagságból a kamara kormánybiztosává nevezték ki, Oprea Ion volt prefektus és Catina Vasile gabonakereskedő pedig lemondottak az ideiglenes bizottsági tagságukról. Közben a miniszter kinevezte Martzy Mihály tanárt, a Misió-üzlet tulajdonosát, a kamara ideiglenes bizottságának tagjává és ezzel a vezetőség négy tagból állott és pedig: Ciurcaneanu Eduard ezredes, az ideiglenes bizottság elnöke, Besa Cornel képviselő, gyárigazgató, alelnök, Roxin-Bi-

bescu Iosif, a gyógyszerész kamara elnöke, Martzy Mihály.

A kamara kormánybiztosa a legutóbbi Suciú Mihai igazgató volt, akinek a fő történet kinevezésével azonban ez a megjelölés megürösedett. A miniszter most kinevezte új kormánybiztosát és kiegészítette határ ideiglenes bizottság tagjainak számát is. A kamara mellé kinevezett kormánybiztos Catina Vasile gabonakereskedő lett, aki hosszabb ideiglenes bizottság tagja volt. Az ideiglenes bizottság két új tagjának pedig Prochaska malomvezérgazgatót, a bányászati közgazdász élet nagytekintélyű tagját, aki volt mármára elnökségének tagja és Serb Gheorghe becsült gyárigazgatót nevezte ki a miniszter. Újjonnan kinevezettek a mai nap folyamán a hivatalos esküt a törvényszéki főelőzetébe.

Rekordeladásai vannak az amerikai petróleumiparnak

A benzín ára most érte el a világháború előtti ár felét. Az autók rohanszporodása nem tart lépést a kitermelés fokozásával

Az amerikai piacon a benzín és általában a petróleumtermékek 30—40 százalékos emelkedést értek el. A Gold-Mexico ára augusztusban 450 cent volt, míg jelenleg 650 cent. A többi benzínminőség hasonló emelkedést mutatnak. A nyersolaj 1,65 centről 1,90-re ment fel. Szakkörök az emelkedést nem tartják tulzottnak, mert 1934-ben — a világháború előtt — ugyanilyen árak voltak. Az amerikai árak vizsgálata figyelmet érdemel, mert a romániai árak ezekhez igazodnak.

Érdekes, hogy a jelenlegi benzínárak még mindig alig felét érték el azoknak az áraknak, amelyek a világháború előtt voltak. 1914-ben átlag 11,5 cent volt a benzín és a világháború végén 25 cent.

A termelés ugyanis annyira emelkedett, hogy árak rohamosan törtek le és ezen nem vált az a tény sem, hogy a háború előtt 1.700.000 kocsit szállalt az Egyesült Államokban, míg most 3.500.000.

Az USA ma is tultermelésben van, mert a nyersolaj 10 százaléknál több nyersolajat termel, mint amennyit felhasználnak akár közlekedésre, akár iparban. Ez a többlet rövidesen el fog szaporodni, mert ezévbén már 921 millió hordó petróleumot, amely rekordot képez a világháború óta, készítenek, és emelkedése esetén sem tartanak sem sylvánia, sem a mexikói áru rohamos árerejtésétől.

Igazgató: Tudor Telescu-Braniste

a legmodernebb és jobban értesült roványelvű délutáni lap. A lapnak a szócsové egyenes gondolkodású és becsületes magatartású lapja. A szellem és a nika csúcspontja. Olyan tehát naponta a

Jurnalul

8 oldal = 2 lei.

utasítás ugyanis kimondja, hogy a közszükségleti cikkek gyárosai és előállítói az előállítás mindössze tíz százalék hasznot és megengedett költségeiket számíthatják,

ez a haszon azonban nem léphet túl megengedett határtól, amíg az áru a kiskereskedőhöz kerül.

Ez azt jelenti, hogy abban az esetben, ha a nagykereskedő közvetítésével adja el a terméket, a tíz százalékos hasznot meg kell venni, más szóval a nagykereskedő csak annyit vehet igénybe az ilyen áru viszonteladásáért, amennyit számára a közszükségleti cikkek előállítására a törvény megenged. Ilyen adósságnál tehát — tekintettel a törvény szigorú rendelkezéseire — ki fog fejlődni a jövőben az a gyakorlat, hogy a nagykereskedő rendelkezése esetén igy fogja saját érdekében a közszükségleti cikkek előállítását a gyár által, hogy a közös hasznból megosztást nyerjen.

Bővebb felvilágosítással az érdekeltek az egyesület hivatalos órái alatt mindenkor megismerhetik az érdekeltek által kezeltre áll.

Személyzeti és kamatjövédelmi adóeltitkolások amnesztiája

Észleles utasítás arra, hogy mi értendő fizetés vagy ingóijvédelem alatt?

Pénzügyi amnesztiatörvény (november 20-iki törvény) (Monitoru Oficial) mint ismeretes, módot ad, hogy december 31-ig az érdekeltek deklarálják az elhallgatott adó- és illetékkötelezettségeiket, amelyek nemcsak, hogy bírság nélkül fizethetők lehetnek, hanem még 7 százalékos engedményt is kapnak. A törvény vonatkozik a személyzeti adóra is, és a következő jövedelmekre vetnek ki:

Bármily elnevezés alatti járandóság, díjazás, jutalom, jutalék, amelyet az alapfizetésen kívül kap az alkalmazott.

Természetbeni járandóságok: lakás, élelmezés, fűtés stb.

A valóban fizetett és a személyzeti listán feltüntetett összegek közötti különbséget.

A szabadfoglalkozásuk számára fizetett juttatások.

Az a különbözet, amely az alkalmazottnak munkásként való éves minősítésében áll és az adó befizetésénél az adótörvény 44. cikkében említett kedvezmény vétetett igénybe.

Költségtérítés címe alá rejtett fizetések. Külföldi cégek által belföldön fizetett alkalmi fizetések, amelyeket az általános költségnyelvénél el.

Az a különbözet, amely úgy áll elő, hogy a fizetés fizetéséül az adóval csökkentett fizetést utalták be.

Ugyancsak amnesztiában részesülnek az eddig be nem vallott ingóijvédelmek, ami alatt közelebből a következőket kell érteni:

1. Részvényekbe, kötvényekbe, vagy más érték-papírokba fektetett tőkék utáni bel- vagy külföldön szerzett jövedelmek, alapítási előjogokból, részesedésekből, megyei és városi, valamint állami nem adómentes kötvényekből származó szelvényjövédelmek.

2. Az évi 25 ezer leit meghaladó végrendeleti vagy szerződési uton ingyenesen vagy visszerhesen szerzett évjáradékok.

3. Követelések utáni kamatok, amelyek akár pénzben, akár természetben vannak kikötve, betétek és letétek utáni kamatjövédelmek. A tőke kamat adó akkor is jár, ha a felek kamatban nem állapodtak meg, amikor is a minimális kamat vélelmeztek.

4. A bankfolyószámlákon mutatkozó követelések, vagy készpénzjuttatások utáni jövedelmek.

5. Igazgatósági és fellyelölbizottsági jövedelmek.

6. Jogok átengedéséből származó pénz vagy dologjövédelmek.

7. Vállalatok bérlet vagy haszonbérlet utján való értékesítése, szabadalmak kihasználásának, erdők kitermelésének, vállalkozási megbízásnak átengedéséből származó jövedelmek.

(=) Továbbra is élénk a kereslet a bányási gabonapiacra és így az üzleti forgalom is megnövekedett. A piaci árak a következők: Búza 460, ótengeri, 420, újtengeri, morzsolt, 350, korpa 320, új zab 430, muharmag 500, tökmag, új árú, 1200, tavaszi árpa 450 lei százkilónként. A lóheremag 36 lei és a lucernamag 57 lei kilónként.

Ilyen árut keres a külföld?

Külkereskedelmet Irányító és Támogató Igazgóság az alább felsorolt román árucikkekre keres a külföldet. Kanada: Hajlított butor (szék). Dánia: Aceton és más vegytermékek; Paraffin. Németország: Enzian-gyökér, vagy szárított állapotban, hal, liszt, takarmány, báránybőr, vadbőrök, timárgyapju, bi. Norvégia: Borsó, bab, friss gyümölcsök, stb. Japán: Több palesztinai cég különböző romániai árucikkrel keres összeköttetést, olyan cikkekre, melyeket Palesztina eddig is átvett. Svédország: Nyruvak, króm és horganylemezek, fenol, butilacetat. A fentiekkel kapcsolatos közelebbi információk a Külkereskedelmet Szervező és Támogató Igazgatóságnál Bucuresti, Cal. Victoriei kaphatók.

Közgazdasági hírek

A Nemzeti Szövetkezeti Központ az elmúlt hét hónap kivétel számára 276.180 tonna búzát vásárolt. Ez a következő országokba vittetett ki: Németország 125 ezer, Anglia 65 ezer, Olaszország 10 ezer, Görögország 7180, Máta 7950 tonna.

A buza remuneratorius ára a buzaértékesítési törvény szerint januárban 42 ezer lei vagononként, azaz 75 kg-os 3 százalékos tisztaságú áruarára vonatkozik.

Hatvan vagon rizset raknak be januárban Romániában a romániai Nemzeti Szövetkezeti Központ számára. A rizs félig hánított állapotban kerül a piacra.

A napraforgóolaj ára belföldön elérte a görög árak fob görög kikötő.

Csökkenő készletek vannak a bucarestii importőrknél a következő cikkekben: rizs, borsó, kávé, tea, feolaj, maszlina. A zárúkat csak Port-Saïd felé szállítják, ahol a S. M. R. hajóira kell átrakni.

Magyarországon a Futura végzi az exportgárda felvásárlásokat. A buzatermet 3 millió, a tenisztermet 2.2 millió tonnára becsülik.

Az argentinai buzavetés a novemberi esőktől nagyon szenvedett. Az USA tengeri termése 65.8 millió tonna, tehát 1.3 millióval több, mint tavaly az USA 65.5 millió tonna, mint az 1936-1937. évi átlag, amely 52.4 millió tonnát tett ki.

DÉLI HIRLAP
Hírlapunk telefon száma: 28-10

Olcsó és kiadó TŰZELŐANYAG
„Semicox Brikett”

„Korona” jelzéssel. Központi fűtéshez, vas- és cserépkályhákban, stb.

tartós meleget ad

Kapható minden szakmabeli tüzelőanyagkereskedőnél. Felvilágosítással szolgál a

PETROSANI S. A. R.
vezérképviselete. Telefon: 24-45
C. CINGHITA, Str. Mircea Voda 3.

— Ismét emelte a kartell a talpbőr árát. Míg a tíz bányai kartellenkülső bőrfeldolgozó üzem nyersbőr hiányában az üzem beszüntetésére kényszerült, addig a nyersbőrt kizárólag a kartellbőrgyárak kapják 41 leies áron kg-ként. Dacára, hogy az átvételi ár hetek óta nem változott, a bőrgyárak — a Dermata kivételével — tegnap 20 leire emelték a talpbőr kg-kénti árát.

— Bűncelekmény-e az aranyzárlat? Egy craiovai polgár, névszerint Eschenasy egy Bacu nevű Bucurestibe utazó ismerősének azzal adott át 50 drb. aranyérmét, hogy a bucarestii Gara Nordon adja azokat át bizonyos Farchy nevű egyéneknek. Bacu jobbnak látta az aranyakat a craiovai rendőrségnek átadni, amire eljárás indult meg és a craiovai törvényszék a nemességétörvény alapján Eschenasyt 6 havi fogságra és 15 ezer lei pénzbírtagra ítélte. A tábla megváltoztatta ezt az ítéletet, mondván, hogy nincsen bizonyítva, hogy Eschenasy forgalomba hozta az aranyakat, hanem csak az, hogy egyik helységről másodára küldte, ami pedig még nem bűncelekmény. Ilyen következtetés mellett — mondja a táblai ítélet — mindenki aranycsempész, aki költözködésük új lakásba viszi aranytárgyait. A táblai ítélet ellen beadott fellebbezést a semmitűszék elutasította.

SPORTSEMÉNYEK

CAMT-Ripensia rangadó Temesvárott

December 3-án befejeződnek a nemzeti bajnokság küzdelmei. Az első kérdés több mint valószínű, hogy már vasárnap eldőlt, amikor a Venus váratlanul vereséget szenvedett a Ripensia együttesétől. Ezzel szemben a Rapid FC fölényes győzelmet aratott a CAMT felett és ezzel első helyre került. Ha vasárnap sikerül legyőznie a Juventust, úgy tavaszra az első helyen marad. A Venusnak igen nehéz dolga lesz a Sportul ellen, amely veszélyes ellenfele lesz a bajnokságnak. Az AMTE utolsó mérkőzését a kolozsvári Victoria ellen játssza és több mint valószínű, hogy meg is nyeri azt. Ha sikerül győznie, összesen tíz pontja lesz, amelyekkel nyugodtan indulhat a tavaszi forduló mérkőzéseiben. Vasárnap az aradi csapat balszerencsés körülmények között vereséget szenvedett, bár legalább a döntetlent megérdemelte volna. Egyelőre nincsen semmi veszély, a játékosoknak a győzelem

tudatával kell a küzdelembe menniük, mert szükség van a pontokra. Az UDR ellenfele az U. Tricolor, amely legutóbb legyőzte a bajnokságból kizárt Gloria CFR csapatát. A resciai csapat viszont Kolozsvárott is megállta a helyét, mert a Victoria ellen sikerült döntetlent kiharcolnia. A Gloria CFR a Kárpát FC együttesét látja vendégül.

Temesvárott ezuttal kerül lebonyolításra a helyi rangadó a Ripensia és a CAMT csapatai között. A két csapat jelenleg egyforma 12-12 ponttal szerepel a bajnoki táblázaton, úgy, hogy bármelyik győz, lényegesen javíthat a helyezését. A Ripensia megőrizheti előkelő harmadik helyét, sőt könnyen megtérítheti, hogy a második helyre kerül. A CAMT hasonló helyzetben van. Így természetes, hogy Temesvárott ismét izgalmas és szép mérkőzés lesz.

A vasárnapi nemzeti bajnoki mérkőzések játékvezetői

A központi bíróbizottság kijelölte a vasárnapi nemzeti bajnoki mérkőzések játékvezetőit. Az Aradon lebonyolítandó AMTE-Victoria mérkőzés vezetője Huniade lesz. A temesvári CAMT-Ripensia rangadó játékvezetője Mircea Crutescu. Gloria CFR-Kárpát FC, bíró: Ceauceanu, UDR-Unirea Tricolor, bíró: Morar dr. A Venus-Sportul Studentesc mérkőzésre eddig még nem jelölték bírót.

Cattaneo Európa bajnokságot nyert. Szombaton éjjel a Deutschländhalleban tartották meg Európa profi törpe súlyú ökölvívóbajnokságának döntőjét, melyet nagy meglepetésre az olasz Cattaneo nyert meg Ernst Weisz ellen, aki így elvesztette bajnoki címét.

A hét tizenegye. Pavlovići — Sfera, Lengheriu — Simatoc, Kotormány. Kerth — Ene, Mihailescu, Auer, Carjan, Popescu!

Tátos kitinő időt uszott 200 méteres távon. Budapesten vasárnap az uszó bajnokságokkal kapcsolatban néhány meghívásos versenyt is rendeztek. A 200 méteres gyorsusztást Tátos nyerte 2 perc 15.8 mp. idővel, ami az év legjobb magyar 200-as eredménye. 800 méteren is Tátos győzött 10 perc 38.6 mp. idővel. A 100 méteres hölgy gyorsusztásban: 1. Ács Ilona 1 p. 12.4 mp.

A nemzeti bajnokság befejezése után döntenek a Gloria CFR ügyében. A legfelsőbb fellebbezési bizottság 10 napi haladékot kért, amely idő alatt elkészíti a Gloria CFR ügyében hozott határozatának írásbeli indokait. Ezek szerint az ügyben csak a nemzeti bajnoki küzdelmek befejezése után hoznak végleges döntést.

Puncsec veresége Tokióban. Kukuljevics és Puncsec jugoszláv játékosok legyőzték a japán ellenfeleiket. Az eredmény 3:2 volt a jugoszlávok javára. Kukuljevics két győzelmet, Puncsec pedig egy győzelmet aratott. Nakama 6:2, 2:6, 3:6 arányú vereséget szenvedett Kukuljevictől, Puncsecet azonban 6:3, 7:5 arányban legyőzte.

Érzi, hogy öregszik...

Veséi rendszeresen működnek és mind gyakrabban vannak reumás rohamai.

Az Urodonal rövid idő alatt legyőzi a midézt, mert ez a tulajdonképeni általános fertőzőanyag.

Az Urodonal eredményes hatást fejt ki az artritisz összes megnyilvánulásánál, reuma, köszvény, zsába neuralgikus fájdalmak, megrén stb. esetében.

A kúra egyszerű: egy kávéskanálnyi Urodonal kevés vízben minden este.

URODONAL

ERŐSÍTI A SZERVEZETÉT

Kapható: gyógyszerárakban és drogeriákban

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY MEGBIZHATÓ MÁRKA

Rádió

SZERDA, NOVEMBER 29.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti: 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Hanglemek. 13: Időjelzés, sport, egyéb közlemények. 13.10: Déli hangverseny. 14: Hírek. 14.20: A hangverseny folytatása. 15: Látványosságok, művészi és kulturális hírek, közlemények. Radio Romania: 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Krónika. 19.17:

Kamarazena. 19.50: Hírek magyar nyelven. Radio Romania és Radio Bucuresti: 20: Eőadás. 20.15: A Kreuzer bácsi együttes hangversenye. 20.45: Hírek. 21: Zenés előadás. 22.10: Hírek, sport. 22.30: Hanglemek. 23.45: Hírek idegen nyelveken.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemek, éter. 11: Hírek. 11.15: Gyermedelelőtt. 11.45: Erdélyi honleányok. Előadás. 13.10: Szalonzene. 13.40: Hírek. 14.30: Postászenekar. 15.30: Hírek. 16: Piaci árak. 17.15: Magyar hibák, magyar erények. Előadás. 17.45: Hírek. 18.15: Regőcsoport. 18.45: Kurucok és labancok. Felolvasás. 19.15: Chopin zongoraművek. 19.45: Gulácsy Irén előadása. 20.15: Hírek. 20.25: Az operaelőadás ismer-

tetése. 20.30: Trubadur. Dalmú négy szak. Zenéjét szerelte: Verdi. 21.05: Egészségügyi lendarium. 22.05: Hírek. 22.55: Időjárás. Cigányzene. Énekel Varga Imre. 1.05: Hírek. Budapest I. 20.30: Olasz nyelvoktatás. 21: Hírek. 21.20: Szórakoztató hanglemek. 22.20: S adás. 22.50: Időjárás.

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 30.

Bucuresti, Radio Romania és Radio Bucuresti Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Filmzene hanglemek. 13.00: Időjelzés, rádióműsor, sport és egy lemények. 13.10: Déli hangverseny. 14.00: 14.20: A hangverseny folytatása. 15.00: nyosságok, művészeti és kulturális hírek mények. Radio Romania. 19.00: Időjelzés, i jelentés. 19.02: Tudományos krónika. 19.17 lemezek. 19.50: Hírek magyar nyelven. Előadás. 20.15: Énekekhangverseny. 20.30: C fanescu énekel. 20.45: Hírek. 21.00: A sz kus hangverseny műsorának ismertetése. A „Filarmónica” zenekar szimfónikus han nye. A szímetben (22.05—22.25): Hírek, sp mények. 22.25: A szimfónikus hangverseny tása. 23.10: Könnyű zene hanglemekről. Hírek francia, német, angol és olasz nyelv

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemek. éter. 11.00: Hírek. 11.20: Somlai Károly szélései. 11.45: „Petőfi és Beranger”. Fek 1.10: Katonazene. 1.40: Hírek. 2.30: A Szalonzene. 3.30: Hírek. 5.15: Magy hallgatónknak. Előadás. 5.45: Hírek. 6.00: szlovák és magyarorsz nyelven. 6.15: A l velésügyi Minisztérium előadásorozata. Gécy Barnabás zenekarának tánclemez. „A bécsi Theresianum a magyar művelőd Felolvasás. 7.40: Csilléry Béla hegedű, zo kísér Földes László. 8.15: Hírek. 8.25: Gé mötör magyar nótákat énekel, kíséri I Jóska cigányzenekara. 9.25: A Kassai Rád sorából. 10.40: Hírek. 11.00: „Fiatal karm vezényelnek. A budapesti Hangverseny-Ze vezényli Bornemissa Mihály és Pongrácz 12: Hírek német, olasz, angol, francia és rantó nyelven. 12.25: Francia shansonok l meztől. 1.05: Hírek.

Budapest II. 6.15: Részletek Wagner: Triszt Izolda c. zenedarabjából. 8.00: Csilléry Béla küll, zongorán kísér Földes László. 9.20: kesővárosi Tűzoltózenekar. 10.30: Cigány

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: állaskeresés, elveszett tárgyak, eltűnt szemé fűrdő s gyógyhely hirdetése szavankint egy leu. Levelezés és házasság nem közölhető, minden más rovathban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdet szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület; Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratiun 3. II. kerület: Popovic fűk, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Flauder-trafik, Pia novari IV. kerület: March-trafik, Piata Kúttl. — Nógrády-trafik. (Corso mellett). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-t Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratiun 15/a. Telefon: 45—13.

Alkatmazas

Halászkok, akik a halászatot értik a mély vízből és azt vállallják, jelentkezzenek a Bohn gyárban Zombolyán. 1499

Megbízható mosónő, szanatóriumba felvétetik. Dr. Galetariu III., Str. Do-ja 48. 1478

Állást keres

Főzni tudó bejáró mindenek, állást keres. I., Str. Mărăsesti 8. Házmester-nél. 1503

Perfekt mindenek állást keres azona-nra, vagy december 1-re. II., Str. Scoii No. 6. Lászlóné. 1506

Lakas

Háromszobás lakás, csak modern. de-cember 1-re kerestetik. Címeket „Köz-ponti fűtés” jelige alatt a kiadóba ké-rem. 1568

Moderna egyszobás, konyhás szuterén-lakás a Dóm-templom közelében, azonnalra kiadó. I. Str. Aurel Popo-vici 10 (a Bulev. Tache Ionescu ke-reosztuccája.) 1869

Csinosan bútorozott, falmozdóval bíró, teljesen különbejárattú szoba azonnalra kiadó. III., Str. Domnita Balasa 32. 1504

Adas-velei

Fa gyermekágy, matracal, jó állapot-ban lévő megvételre kerestetik. Cí-meket ármegjelöléssel a kiadóba ké-rek. 1567

Háromnegyedes világos Pezsanki bun da közép-termetre 6.000 leirt eladó. Ugyanott rövid fekete bunda 1.000 leirt. Cím Herz szalmagyár portánál. 1865

Impregnált légvédelmi rollók gyárak, iskolák, intézetek stb. részé-re igen olcsón. Figyelem! Betöré-eleni biztosító zár esszlingeni redőnyök részére. Cellophan kirakat-rolló, desz-ka-jalousien stb.

Romanowsky Ernő készítő, IV., Str. Vacarescu 19.

Malom Diesel, vagy szívógázmotorral prima épületekkel, konkurencia nél-küli, jó vidéken 2 millióig megvételre kerestetik. Részletes ajánlatok „Kész pénz” jeligére a kiadóba kéretnek. 1505

Kézpénzért veszek perzsaszőnyveget, ékszer, brillánst, ezüstöket és an-tik tárgyakat. Sternberg I., Str. Mer-ci 1. 970

Fehér és virágos lakerekütű helyek és szobakályhák újiból kaphatók

Junginger

II., strada Timocului 1.

Porcellán és üveg árut

valamint modern bútort olcsón vásárolhat

L. Schmidt n. Schuster cégénél

Temesvár I., Str. Lonovics 3. sz., a r. k. püspöki palota bejárattával szem-ben

Hátónjele

Nőtlen úriembert keresek bírtok vezetésére, más vállalkozáshoz ké-pénzzel hozzájárulok, miután én munkaszerező független nő vagy Felvilágosítást ad: Bizony, inform-ciós iroda Timisoara, IV., Vacarescu 11 szám. 14

Kisebb üzlethelyiség december 1 kiadó. Megtekinthető délelőtt. Pi-lanszky IV., Bulev. Carol 32. 16

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle tőltöm-lejtrémet. Világos tisztasággal és hi-ómpudert, három színben. Kap-ató kizárólag a

Városi gyógyszerfárbar

a „Fekete Sashoz” az Aran-Szárvas épületben I., Piata I. C Bratiun.